

۲۳۰۹۹۸۴

۱۴۳۱/۲

دانشنامه خانواده

www.ketab.ir

تالیف: دکتر یوسف قرصاوی

مترجم: دکتر محمود ابراهیمی

قرضاوی، یوسف، ۱۹۲۶ - م. Qaradawi, Yusuf
عنوان قراردادی: فقه الاسره و قضايا المراه. فارسی
عنوان و نام پدیدآور: دانشنامه خانواده / تالیف یوسف قرضاوی؛ مترجم محمود ابراهیمی.
مشخصات نشر: تهران: نشر احسان، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۶۸۰ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۲۶-۰۰۱-۸-۱
موضوع: زناشویی (فقه)
زناشویی (اسلام)
زنان (فقه)
شناسه افزوده: ابراهیمی، محمود، ۱۳۱۹ -، مترجم
رده بندی کنگره: BP۱۸۹
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۶
شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۹۴۷۵۶

دانشنامه خانواده

مؤلف: دکتر یوسف قرضاوی
مترجم: دکتر محمود ابراهیمی
ویراستار: دکتر مظهر نعمتی
ناشر: نشر احسان
چاپخانه: چاپ مهارت
شمارگان: ۱۰۰ نسخه
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۲۶-۰۰۱-۸-۱

دانشنامه خانواده

تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، پاساژ
فرورنده، شماره ۴۰۶. تلفن: ۶۶۹۵۴۴۰۴
www.nashrehsan.com

فهرست

۲۳	پیشگفتار مترجم
۲۵	مقدمه مؤلف
۳۹	فصل اول: ازدواج
۴۱	پیشگفتار
۴۵	پیوند زناشویی پدیده‌ای جهانی و عمومی
۴۷	نیازمندی هریک از مرد و زن به همدیگر
۴۹	افکار منحرفانه و ناپهنجاری که دامنگیر امر ازدواج شده است
۴۹	نگاه اسلام به غریزه جنسی
۵۱	اسلام ازدواج را تشویق و ترغیب می‌کند
۵۳	اهداف اسلام از ازدواج
۶۰	اسلام همه منافذ راهیابی به امر حرام را می‌بندد
۶۰	حرام بودن زنا و حرام بودن اموری که به زنا منجر می‌شود
۶۱	تحریم خلوت با زن بیگانه:
۶۲	تحریم خلوت زن با خویشاوندان شوهرش:
۶۳	توضیحی پیرامون خلوت با همسر پدر و مادر همسر:
۶۵	تحریم نظر شهوت آلود به نامحرم
۶۷	معنای غض بصر (دیده فرو بستن)
۶۸	تحریم نگاه به عورت دیگران
۶۸	عفو نظر ناگهانی و بی خبر
۶۸	محدوده‌ی عورت مرد
۶۹	محدوده‌ی عورت زن
۶۹	محدوده‌ی جواز نگاه به مرد یا زن
۶۹	دلیل عورت نبودن چهره و کف دستان زن

- ۳۳۳ طلاق، مرحله‌ای پس از مرحله دیگر است (نه چند مرحله باهم)
- ۳۳۴ امساک به معروف یا تسریح به احسان، و مراد از آنها
- ۳۳۵ تحریم زیان وارد ساختن به زن مطلقه
- ۳۳۶ متاع زن مطلقه:
- ۳۳۷ زن مطلقه در مده عدّه در خانه زناشویی می ماند
- ۳۳۸ شاهد گرفتن بر طلاق و بر رجوع مرد به زن
- ۳۳۹ رجوع مرد به زن مطلقه با سخن و عمل جایز است:
- ۳۴۰ طلاق سکران (در حال مستی):
- ۳۴۲ کسانی که قائل به وقوع طلاق سکران (مست) نیستند:
- ۳۴۳ کسانی که قائل به وقوع طلاق سکران (فرد مست) هستند:
- ۳۴۳ دلایل موافقین وقوع طلاق سکران (شخص مست)
- ۳۴۴ دلایل مخالفین وقوع طلاق سکران (شخص مست)
- ۳۴۶ حقیقت مستی
- ۳۴۶ طلاق غضبان (در حال خشم و عصبانیت):
- ۳۵۱ مقیاس و معیار سنجش عصبانیت:
- ۳۵۲ طلاق معلق به شرط:
- ۳۵۳ قسم به طلاق:
- ۳۵۵ ۲- احکام و آداب عدّه زنان
- ۳۵۵ زنی که قبل از همبستری شدن با شوهرش، مطلقه شده باشد، عدّه ندارد:
- ۳۵۶ زنی که پس از آمیزش جنسی، مطلقه گردد:
- ۳۵۹ مدت زمان عدّه زنی که قبل از طلاق، با شوهرش همبستر شده است:
- ۳۶۰ وضعیت زن در حال عدّه با شوهر طلاق دهنده اش:
- ۳۶۴ جایز نیست مانع ازدواج زن مطلقه با مرد دلخواهش شد:
- ۳۶۶ عدّه زن شوهر مرده و احکام مربوط به آن:
- ۳۷۲ ۳- ایلاء
- ۳۷۳ سبب نزول آیه ایلاء:

- مدت زمان ایلاء: ۳۷۴
- معنی «فیء» (در آیه): ۳۷۴
- آیا «فیء» (رجوع مرد به همسرش) کفاره دارد؟ ۳۷۵
- آیا به مجرد گذشت چهار ماه از «ایلاء»، طلاق واقع می‌شود؟ ۳۷۷
- ۴- خُلع و طلاق خُلعی ۳۷۸
- مشروعیت خُلع ۳۷۹
- خلع در حالت پاکی یا حیض زن جایز است: ۳۸۲
- پناه بردن به قاضی هرگاه زوج خلع را نپذیرد: ۳۸۲
- فشار آوردن بر زوجه برای درخواست خلع، حرام است: ۳۸۳
- آیا به هنگام خلع برای مرد درخواست بیش از مهریه جایز است؟ ۳۸۴
- حکم شرعی ظهار: ۳۸۸
- ظهار مخصوص مردان است: ۳۸۸
- ارکان ظهار: ۳۸۹
- الفاظ ظهار: ۳۸۹
- تکرار لفظ ظهار: ۳۹۰
- ظهار موقتی: ۳۹۰
- پیامدهای ظهار: ۳۹۰
- ۷- فسخ نکاح ۳۹۳
- عوامل و اسباب فسخ عقد ازدواج: ۳۹۴
- عیوبی که موجب فسخ عقد نکاح می‌شوند: ۳۹۵
- پدید آمدن عیب بعد از عقد نکاح در یکی از زوجین: ۳۹۶
- فصل سوم: حقوق خویشاوندان ۳۹۹
- ۱- وصیت برای والدین ۴۰۱
- نافرمانی (عاق) والدین از گناهان کبیره است: ۴۰۲
- سبب دشنام دادن دیگران به والدین گردیدن، گناه کبیره است: ۴۰۴
- جهاد داوطلبانه بدون اجازه والدین، حرام است: ۴۰۴

- ۵۶۳ چه چیزی زن را از حالت تبرج خارج می کند:
- ۵۶۵ تحقیقی در مسأله حرام بودن نگاه زن به مرد:
- ۵۶۶ موی زن از جمله زینتهای اوست که پوشاندنش واجب است:
- ۵۶۹ آرایش کردن زن در بیرون از خانه جایز نیست:
- ۵۷۰ حکم رنگ کردن ناخن با لاک و مانیکور
- ۵۷۰ حکم پوشیدن کلاه گیس و خالکوبی و تراشیدن دندان:
- ۵۷۱ آیا کلاه گیس فقط وسیله ای برای پوشانیدن سر است؟:
- ۵۷۳ حکم آرایش زنان به وسیله مردان در سالن های آرایش:
- ۵۷۳ حرام بودن داخل شدن زن به حمام های عمومی بدون ضرورت:
- ۵۷۵ ۵- نقاب زن، بدعت یا واجب؟:
- ۵۸۰ نقاب واجب نیست:
- ۵۸۱ جواز آشکار کردن صورت و کف دستها، مذهب جمهور فقهاست:
- ۵۸۱ نظر مذاهب فقهی پیرامون نقاب
- ۵۸۱ مذهب حنفی:
- ۵۸۲ مذهب مالکی:
- ۵۸۳ مذهب شافعی:
- ۵۸۳ مذهب حنبلی:
- ۵۸۴ مذاهب دیگر:
- ۵۸۵ دلایل کسانی که قائل به جواز آشکار شدن صورت و کف دستان زن می باشند:
- ۵۹۶ دلایل کسانی که قائل به وجوب نقاب هستند:
- ۶۰۵ ترجیحات قابل ملاحظه در پذیرش قول جمهور:
- ۶۰۹ چند تذکر:
- ۶۱۷ اول: منع زنان از ورود به مساجد در کشورهای حنفی مذهب
- ۶۱۷ نصوصی پیرامون حضور زنان در مسجد:
- ۶۲۱ نکاتی که از این احادیث استنباط می گردد:
- ۶۲۲ نظر احناف:

- ۶۲۲ رأی فقهاء متقدم حنفی:
- ۶۲۴ رأی متأخرین حنفیه:
- ۶۲۶ آنچه پس از تأمل ودقت در تمامی این نظرات معلوم می گردد:
- ۶۲۷ عمر بن خطاب زنان را از رفتن به مسجد منع نکرد:
- ۶۲۷ رأی ابن حزم درباره منع زن از حضور در نماز جماعت در مسجد:
- ۶۲۸ - دلایل مانعین بیرون رفتن زنان به مسجد، و پاسخ به این دلائل:
- ۶۳۵ عرف و عادت امروزی اقتضاء می کند، زنان در مساجد حضور یابند:
- ۶۳۶ از جمله لغزش متصدیان فتوی: جمود و ایستائی بر فتاوی قدیمی:
- ۶۴۰ رأی ما در این قضیه:
- ۶۴۳ دوم: محروم ماندن زن مسلمان در عرصه های دانش و دعوت:
- ۶۴۴ نقش زن در اصلاح جامعه:
- ۶۴۵ جایگاه زن در دعوت اسلامی:
- ۶۴۶ تباهی زن میان دو جریان سخت گیرانه و آسان گیرانه:
- ۶۴۷ زن در پرتو جریان میانه رو:
- ۶۴۸ کوتاهی تلاش های اسلامی در عرصه زنانه:
- ۶۴۸ نفوذ اندیشه های سخت گیرانه در این زمینه:
- ۶۵۰ مشکل کار زنان مسلمان در عرصه های زنانه:
- ۶۵۱ پاسخ به یک اعتراض:
- ۶۵۳ سوم: فعالیت زن:
- ۶۵۵ شروط کار کردن زن:
- ۶۵۶ چهارم: ظاهر شدن زن در برنامه های تلویزیونی:
- ۶۵۹ پنجم: شرکت زن برای نمایندگی مجلس:
- ۶۶۰ دلایل کسانی که قائل به تحریم ورود زن به مجلس نمایندگان هستند:
- ۶۷۱ پاسخ به یک شبهه:
- ۶۷۱ مسؤولیت نمایندگی مجلس:

پیشگفتار مترجم

چرا پیشنهاد نشر احسان را برای ترجمه فارسی کتاب «فقه الأسرة و قضايا المرأة» پذیرفتم، با وصف آن که از مطالب این کتاب جسته گریخته، در مجموعه آثار ترجمه شده‌ام و در ضمن مطالعه بسیاری از آثار مقروء و مکتوب دکتر قرضاوی از روی کتاب‌های که دانلود کرده بودم و کتاب‌های که داشته یا خوانده بودم، کم و زیاد آگاهی محدودی داشتم، و از ظاهر عنوان کتاب، گمان می‌کردم نباید چیز بسیار تازه‌ای در آن بیابم، اما وقتی که آن را مطالعه کردم و بر مطالب آن اشراف کلی یافتیم، متوجه گشتم که دکتر بزرگ، و فقیه، و دانشمند و مجتهد بی‌نظیر یا کم‌نظیر دنیای امروز اسلام، در این کتاب راه تازه‌ای در پیش گرفته، و در هر مسئله و مشکله مرتبط با خانواده مسلمان، و قضایای زن در اسلام و جهان، به دقت و تفصیل خستگی‌ناپذیر، و با مراجعه مستقیم به منابع اولیه فقه اسلامی، از قرآن و شرح و تقاسیر و احادیث نبوی و سیره گرامی او، با رأی مستقل در غور قضایا فرو رفته و به تجزیه و تحلیل معانی و مفاهیم و مقاصد آیات و احادیث و شرح و نقد آثار، پرداخته است. و احادیث را با مراجعه به منابع اصلی تخریج نموده است.

و بر مبنای استنباط شخصی مطالب و با رأی راجح خود مبتنی بر دلایل، مسایل را بدون مقید بودن به مذهب خاصی و یا مخالفت با آنان، با اتکا به استنباط شخصی و احترام به رأی سلف و دیگران، در مسایل اختلافی و با توجه به مصالح و منافع و مقاصد دینی، بدون

تعصب و با دلایل عقلی و نقلی، مسایل را مطرح و رأی گزیده خود را می‌نگارد، و در بیان تفصیل لازم آثار عمر طولانی و خستگی پرکاری، در او احساس نمی‌گردد. و با صبر و حوصله، نقاط قوت و ضعف طرفین را مطرح می‌کند، و مردود و مقبول طرفین را باهم مقایسه و ترجیح و گزینش خویش را بی‌طرفانه ابراز می‌کند. و اگر بخواهیم به بیان تفصیلی مزایای آن پردازیم، می‌ترسم از موضوع بیرون روم، به عشق به مطالب آن من حیث المجموع به ندای نشر احسان، آری گفتم، و با استمداد از توفیقات الهی به ترجمه فارسی آن دست یازیدم، و بحمدالله در فرصت مناسب و مدت اندکی که انتظار آن را نداشتم پیشرفت غیرمنتظره کردم و سرانجام، ترجمه آن را به پایان بردم. حمد و توفیق اولاً و آخراً از آن الله است.

دکتر محمود ابراهیمی - سنندج

بهار سال ۱۳۹۷ هجری شمسی

www.ketab.ir